

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات

و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه

متعلق به دانشگاه رازی است.

دانشکده فنی و مهندسی
گروه مهندسی شیمی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی شیمی
گرایش ترمودینامیک و سینتیک

عنوان پایان نامه:

بهینه سازی شرایط عملیاتی جداسازی پروتئین آنتی ژن هیپاتیت ب به روش جذب سطحی با
استفاده از جاذبهای معدنی

استاد راهنما:

دکتر شهرام شریف نیا
دکتر سید نظام الدین حسینی

نگارش:

پریسا قیصری

اسفند 1391

راز و رمز پویای علم و کشف معانی بدیع و تجلی جلوه‌های شهودی معرفت‌کیمیایی است
که آسمان علم به برکت سیما و سیره‌ی نورانی نبی مکرم صلی الله علیه و آله و سلم، انسان
در بند خاک را به معراج حضور می‌خواند.

با تقدیر و تشکر شایسته از استاد فرهیخته و فرزانه جناب آقای دکتر شهرام شریف نیا که
با نکته‌های دلاویز و گفته‌های بلند، صحیفه‌های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنما و
راه‌گشای نگارنده در اتمام واکمال پایان نامه بوده است.

همیشه توسن اندیشه‌ات مظفر باد

معلما مقامت ز عرش برتر باد

به مصداق «من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق» بسی شایسته است از استاد فرهیخته و فرزانه جناب آقای دکتر سید نظام الدین حسینی رئیس بخش تولید در مجتمع انیستیتوپاستور ایران که با کرامتی چون خورشید ، سرزمین دل را روشنی بخشیدند و گلشن سرای علم و دانش را با راهنمایی‌های کار ساز و سازنده بارور ساختند ؛ تقدیر و تشکر نمایم .

همچنین از کلیه کارمندان مجتمع تولیدی و تحقیقات انیستیتوپاستور ایران جهت همکاری بیدریغ ایشان جهت پیشبرد این پایان نامه سپاسگذارم .

تقدیم به پدر و مادرم :

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نسبیم ساخته تا در سایه درخت
پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب
علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی
است بر بودنم، چرا که این دو وجود، پس از پروردگار ، مایه هستی‌ام بوده‌اند دستم را
گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب آموختند. آموزگارانی که برایم
زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند.

تقدیم به همسر م:

که سایه مهربانیش سایه سار زندگی م باشد، او که اسوه صبر و تحمل بوده و مشکلات مسیر را برای م تسهیل نمود.

چکیده

هدف در این پروژه بهبود راندمان جداسازی آنتی ژن سطحی هیپاتیت ب از مخلوط پروتئینی به روش جذب سطحی می باشد که از نرم افزار طراحی آزمایشات (تاگوچی) استفاده می شود. در اینجا از چهار نوع جاذب معدنی مختلف با نام های تجاری Celite(A,B,C) و Aerosil استفاده می شود و به مقایسه راندمان جذب آنتی ژن بر روی این چهار جاذب پرداخته شده است. در فرایند جذب ، با تغییر و تنظیم شرایط محیطی، آنتی ژن سطحی هیپاتیت ب بر جاذب جذب می شود و در فرایند دفع، پروتئین های جذب شده در مرحله قبل ، از جاذب دفع می گردند سپس از آزمایش¹ ELISA برای اندازه گیری میزان آنتی ژن جدا شده در نمونه ها و از روش بردفورد جهت اندازه گیری مقدار پروتئین های ناخواسته در فرآیندهای جذب و دفع استفاده می شود. نتایج آزمایشات نشان داده اند، بالاترین راندمان جداسازی آنتی ژن هیپاتیت ب در شرایط بهینه، به ترتیب مربوط به جاذب های Celite-C < Aerosil < Celite-A و Celite-B برابر 95، 87، 78 و 45 درصد می باشد. در ادامه طبق نتایج بدست آمده، اثر pH، دور همزن، غلظت اولیه محلول، مدت زمان اختلاط مواد جذب شونده با جاذب، ایزوترم های تعادلی و مدل های سینتیکی برای جاذب های مصرفی مورد بررسی قرار می گیرند. نتایج بدست آمده از آزمایشات تعادلی نشان می دهد که بهترین ایزوترم برای جاذب های Aerosil و Celite-C ، ایزوترم لانگمویر است که نشان دهنده تک لایه بودن جذب می باشد. در حالی که جاذب Celite-A با ایزوترم لانگمویر و تمکین با ضریب رگراسیون بالای 99/ . به خوبی مطابقت دارد و جاذب Celite-B با ایزوترم فرنرندلیچ که بیانگر چند لایه بودن جذب است، هم خوانی خوبی دارد. نتایج بدست آمده از آزمایشات سینتیکی نشان می دهد که بهترین مدل برای جاذب Aerosil ، مدل شبه درجه اول با ضریب رگراسیون 99/ . است که بیانگر جذب فیزیکی می باشد. در حالی که برای هر سه نوع جاذب Celite ، مدل شبه درجه دو مطابقت خوبی دارد که بیانگر جذب شیمیایی می باشد. همچنین دور همزن بهینه برای اختلاط مواد جذب شونده با جاذب به منظور بالاترین راندمان جداسازی و ظرفیت، 600 rpm بدست آمده است.

کلمات کلیدی: پروتئین، جاذب، جذب، دفع، Aerosil ، Celite

¹ Enzyme-Linked Immuno Sorbent Assay

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : جذب سطحی و جاذب ها

2.....	1-1- جذب
2.....	1-1-1- جذب سطحی
3.....	1-1-1-2- جذب فیزیکی
3.....	1-1-1-3- جذب شیمیایی
4.....	1-1-2- معیار انتخاب فرآیندهای جذب سطحی
4.....	1-1-3- پارامترهای موثر بر جذب
4.....	1-1-3-1- تأثیر نوع جاذب
5.....	1-1-3-2- تأثیر نوع جذب شونده
5.....	1-1-3-3- اثر شرایط فرآیند
6.....	1-2- جاذب ها
6.....	1-2-1- ظرفیت
6.....	1-2-2- گزینش پذیری
7.....	1-2-3- قابلیت احیا
7.....	1-2-4- سینتیک
7.....	1-2-5- سازگاری
7.....	1-2-6- قیمت
8.....	1-3- جاذب های انتخاب شده در این پروژه
8.....	1-3-1- خاک دیاتومه (Celite)
9.....	1-3-2- Aerosil

- 4-1-4-1- منحنی هم دمای جذب 9
- 1-4-1- ایزوترم های جذب سطحی 11
- 1-1-4-1- ایزوترم لانگمویر 11
- 2-1-4-1- ایزوترم فرندلیچ 12
- 3-1-4-1- ایزوترم تمکین 12
- 4-1-4-1- ایزوترم دوبنین رادوشکیویچ 13
- 5-1-4-1- ایزوترم ردلیش پترسون 13
- 6-1-4-1- ایزوترم لانگمویر توسعه یافته 14
- 7-1-4-2- ایزوترم لانگمویر- فرندلیچ 14
- 5-1- سینتیک جذب 15
- 1-5-1- مدل شبه درجه یک 15
- 2-5-1- مدل شبه درجه دو 16
- 3-5-1- مدل الوویچ 17
- 4-5-1- مدل نفوذ درون ذره ایبی 18
- 5-5-1- مدل درجه دو اصلاح شده 18
- 6-5-1- مدل واکنش درجه دو بازگشت پذیر 21
- 7-5-1- مدل واکنش درجه دو بازگشت ناپذیر 22
- 8-5-1- مدل نیکول 23
- فصل دوم : ساختار پروتئین ها و روش های جداسازی**
- 1-2- پروتئین 25
- 1-1-2- قدرت اسیدی 25

- 26.....2-1-2- ساختمان آمینو اسیدها
- 28.....3-1-2- گروه های هفت گانه آمینو اسیدی
- 28.....2-1-3-1- آمینو اسیدهای آلیفاتیک
- 28.....2-2-3-1-2- آمینو اسیدهای آروماتیک
- 28.....2-3-3-1-2- آمینواسیدهای الکلی
- 28.....2-4-3-1-2- آمینواسیدهای گوگردی
- 29.....2-5-3-1-2- آمینواسیدهای اسیدی
- 29.....2-6-3-1-2- آمینواسیدهای آمیدی
- 29.....2-7-3-1-2- آمینواسیدهای بازی
- 30.....2-1-4- پیوند پپتیدی
- 30.....2-5-1-2- سطوح ساختاری در پروتئین ها
- 31.....2-1-5-1-2- ساختار اولیه پروتئین
- 31.....2-2-5-1-2- ساختارهای دوم پروتئین
- 31.....2-3-5-1-2- ساختار سوم پروتئین
- 31.....2-4-5-1-2- ساختار چهارم پروتئین
- 32.....2-6-1-2- غیر طبیعی شدن پروتئین
- 32.....2-7-1-2- نیروهای پایدار کننده ساختمان پروتئین
- 32.....2-1-7-1-2- برهم کنش های آب گریز
- 32.....2-2-7-1-2- پیوند های یونی (پل های نمکی)
- 33.....2-3-7-1-2- پیوند های هیدروژنی
- 33.....2-4-7-1-2- پیوند دی سولفیدی

- 33..... 2-1-7-5- برهمکنش های واندروالسی
- 34..... 2-2- استراتژی خالص سازی محصول نو ترکیب
- 34..... 2-3- روش های جداسازی پروتئین
- 35..... 2-3-1- روش های آزمایشگاهی جداسازی پروتئین
- 35..... 2-3-1-1- کنترل بار الکتریکی
- 36..... 2-3-1-2- استخراج پروتئین با حلال
- 36..... 2-3-1-3- کنترل آب پوشی
- 36..... 2-3-1-4- کروماتوگرافی ژل جذبی
- 37..... 2-3-1-5- کروماتوگرافی تبادل گر یونی
- 37..... 2-3-1-6- کروماتوگرافی غربال مولکولی - صاف کردن توسط ژل
- 37..... 2-3-1-7- کروماتوگرافی بر اساس میل ترکیبی
- 38..... 2-3-1-8- الکتروفورسیس
- 38..... 2-3-2- روش های جداسازی پروتئین ها در مقیاس صنعتی
- 38..... 2-3-2-1- فرایندهای پایین دستی
- 38..... 2-3-2-2- فرایندهای جدایش بر اساس تشخیص مولکولی
- 39..... 2-3-2-3- رسوب گذاری و کریستالیزسیون پروتئین
- 39..... 2-3-2-4- فرایندهای استخراج با حلال
- 39..... 2-3-2-5- فیلتراسیون غشایی
- 40..... 2-3-2-6- استخراج با سیال بحرانی برای تولیدات بیولوژیکی و غذایی
- 40..... 2-3-2-7- روش های پایه ریزی شده بر پایه ی استخراج مایع - مایع
- 40..... 2-4- ویروس هیپاتیت ب

41.....5-2- مروری بر کارهای انجام شده

41.....1-5-2- جذب آنتی ژن هیپاتیت ب توسط جاذب های مختلف

46.....2-5-2- موارد استفاده از جاذب Celite در مقالات

فصل سوم : مواد و روش انجام آزمایشات

48.....1-3- تجهیزات مورد استفاده در این پروژه عبارتنداز:

48.....2-3- مواد مورد استفاده برای انجام آزمایش عبارتنداز:

49.....3-3- آماده سازی Celite و Aerosil

50.....4-3- پارامترهای موثر بر جذب سطحی

51.....5-3- طراحی آزمایش ها به روش تاگوچی

54.....1-5-3- طراحی آزمایش ها برای جاذب Celite

55.....2-5-3- طراحی آزمایش ها برای جاذب Aerosil

57.....6-3- شرح آزمایشات

57.....1-6-3- آزمایشات تعادلی

57.....1-1-6-3- آزمایشات توسط جاذب Celite

58.....2-1-6-3- آزمایشات توسط جاذب Aerosil

60.....2-6-3- آزمایشات سینتیکی

60.....1-2-6-3- آزمایشات توسط جاذب Celite

61.....2-2-6-3- آزمایشات توسط جاذب Aerosil

62.....7-3- روش اندازه گیری

62.....1-7-3- اندازه گیری مقدار آنتی ژن هیپاتیت ب از مخلوط پروتئینی

63.....2-7-3- اندازه گیری پروتئین های ناخواسته

فصل چهارم : بحث و نتایج

- 65.....1-4- بهینه یابی شرایط عملیاتی جداسازی آنتی ژن
- 68.....2-4- بررسی اثر pH
- 70.....3-4- اثر غلظت اولیه محلول
- 72.....4-4- اثر دور همزن
- 74.....5-4- اثر مدت زمان اختلاط مواد جذب شونده با جاذب
- 77.....6-4- سیستم جذب در حالت تعادلی
- 77.....1-6-4- ایزوترم لانگمویر
- 79.....2-6-4- ایزوترم فرنرلیچ
- 81.....3-6-4- ایزوترم تمکین
- 83.....4-6-4- ایزوترم دوبنن رادوشکیویچ
- 85.....5-6-4- جمع بندی آزمایشات تعادلی
- 88.....7-4- سیستم جذب در حالت سینتیکی
- 88.....1-7-4- مدل شبه درجه یک
- 90.....2-7-4- مدل شبه درجه دو
- 92.....3-7-4- مدل الوویچ
- 94.....4-7-4- مدل نفوذ درون ذره ای
- 95.....5-7-4- جمع بندی آزمایشات سینتیکی
- 98.....8-4- آنالیز FESEM
- 100.....9-4- آنالیز FTIR

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

صفحه	عنوان
103	1-5- نتیجه گیری
104	2-5- پیشنهادات
105	منابع

فهرست شکل ها

عنوان	صفحه
شکل 1-1 : ساختمان سطح سیلیکا و نمونه های مختلف باندها و گروه های سیلانول.....	9
شکل 2-1 : منحنی های هم دمای جذب.....	10
شکل 1-2 : ساختمان عمومی آمینواسید.....	25
شکل 2-2 : نمودار تیتراسیون آمینواسید گلیسین	27
شکل 3-2 : نحوه تشکیل آمینواسید سیستین از سیستین	29
شکل 4-2 : نحوه تشکیل پیوند پپتیدی در آمینواسیدها	30
شکل 5-2 : سطوح ساختاری در پروتئین ها.....	30
شکل 6-2 : ساختمان ویروس هپاتیت ب.....	41
شکل 7-2 : جذب آنتی ژن هپاتیت ب بر روی آلومینوم هیدروکسید بر حسب غلظت آنتی ژن در 25°C و $\text{pH}=7/4$	42
شکل 8-2 : نمودار ایزوترم لانگمویر خطی شده برای جذب آنتی ژن بر آلومینوم هیدروکسید بر حسب غلظت آنتی ژن در 25°C و $\text{pH}=7/4$	42
شکل 9-2 : نمودار جذب آنتی ژن هپاتیت ب بر روی آلومینوم هیدروکسید بر حسب غلظت آنتی ژن در 25°C و $\text{pH}=7/4$ ، (♦) AH ، (آلومینوم هیدروکسید).....	43
شکل 10-2 : پارامتر میزان آنتی ژن / کل پروتئین ها ($\mu\text{g} / \mu\text{g}$) بر حسب pH عملیات دفع ،.....	45
شکل 1-3 : پلیت هپاتیت ب بعد از تزریق نمونه در درون چاهک ها.....	63
شکل 1-4 : تغییرات پارامتر آنتی ژن / کل پروتئین ($\mu\text{g}/\text{ml}$) بر حسب pH فرایند دفع برای جاذبها در شرایط بهینه آزمایشگاهی.....	68
شکل 2-4 : تغییرات راندمان و ظرفیت جذب-دفع بر حسب pH های متفاوت برای جاذب Aerosil (دور همزن : 600 rpm ، غلظت اولیه : $42\mu\text{g}/\text{ml}$ ، ریت جامد- مایع : $0/1$).....	69
شکل 3-4 : تغییرات راندمان بر حسب pH های متفاوت برای جاذب Celite (دور همزن : 600 rpm ، غلظت اولیه : $42\mu\text{g}/\text{ml}$ ، ریت جامد- مایع : $0/6$).....	70

عنوان

صفحه

- شکل 4-4 : تغییرات ظرفیت جذب بر حسب غلظت‌های اولیه برای جاذب Aerosil (دور همزن : 600 rpm و شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 /g/ml)..... 71
- شکل 5-4 : تغییرات ظرفیت جذب بر حسب غلظت‌های اولیه برای جاذب Celite (دور همزن : 600 rpm و شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 06 /g/ml)..... 72
- شکل 6-4 : تغییرات راندمان جداسازی و ظرفیت بر حسب دور همزن برای جاذب Aerosil (غلظت اولیه : 42µg/ml و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 /g/ml)..... 73
- شکل 7-4 : تغییرات راندمان جداسازی بر حسب دور همزن برای جاذب Celite (غلظت اولیه : 42µg/ml و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 06 /g/ml)..... 74
- شکل 8-4 : تغییرات ظرفیت جذب بر حسب زمان برای جاذب Aerosil (غلظت اولیه : 42µg/ml و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 /g/ml)..... 75
- شکل 9-4 : تغییرات ظرفیت جذب بر حسب زمان برای جاذب Celite (غلظت اولیه : 42µg/ml و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 06 /g/ml)..... 76
- شکل 10-4 : نمودارهای خطی شده ایزوترم لانگمویر برای هرچهار جاذب مصرفی (در شرایط آزمایشگاهی بهینه، (a) : ریت جامد- مایع = 01 /g/ml ، زمان تماس = 4 ساعت ، (c,b,d) : ریت جامد- مایع = 06 /g/ml ، زمان تماس = 60 دقیقه)..... 79
- شکل 11-4 : نمودارهای خطی شده ایزوترم فرنرندلیچ برای هرچهار جاذب مصرفی (در شرایط آزمایشگاهی بهینه، (a) : ریت جامد- مایع = 01 /g/ml ، زمان تماس = 4 ساعت ، (c,b,d) : ریت جامد- مایع = 06 /g/ml ، زمان تماس = 60 دقیقه)..... 81
- شکل 12-4 : نمودارهای خطی شده ایزوترم تمکین برای هرچهار جاذب مصرفی (در شرایط آزمایشگاهی بهینه، (a) : ریت جامد- مایع = 01 /g/ml ، زمان تماس = 4 ساعت ، (c,b,d) : ریت جامد- مایع = 06 /g/ml ، زمان تماس = 60 دقیقه)..... 83
- شکل 13-4 : نمودارهای خطی شده ایزوترم دوبنن رادوشکیویچ برای هرچهار جاذب مصرفی (در شرایط آزمایشگاهی بهینه، (a) : ریت جامد- مایع = 01 /g/ml ، زمان تماس = 4 ساعت ، (c,b,d) : ریت جامد- مایع = 06 /g/ml ، زمان تماس = 60 دقیقه)..... 85
- شکل 14-4 : نمودار چهار ایزوترم برای جاذب Aerosil 86
- شکل 15-4 : نمودار چهار ایزوترم برای جاذب‌های Celite 87

- شکل 4-16 : نمودارهای خطی شده مدل شبه درجه اول برای هرچهار جاذب مصرفی (غلظت اولیه : $42\mu\text{g/ml}$ و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 g/ml (a) ، 06 g/ml (c,b,d)).....89
- شکل 4-17 : نمودارهای خطی شده مدل شبه درجه دوم برای هرچهار جاذب مصرفی (غلظت اولیه : $42\mu\text{g/ml}$ و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 g/ml (a) ، 06 g/ml (c,b,d)).....91
- شکل 4-18 : نمودارهای خطی شده مدل الوویچ برای هرچهار جاذب مصرفی (غلظت اولیه : $42\mu\text{g/ml}$ و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 g/ml (a) ، 06 g/ml (c,b,d)).....93
- شکل 4-19 : نمودارهای خطی شده مدل نفوذ درون ذره‌ایی برای هرچهار جاذب مصرفی (غلظت اولیه : $42\mu\text{g/ml}$ و در شرایط آزمایشگاهی بهینه، ریت جامد- مایع : 01 g/ml (a) ، 06 g/ml (c,b,d)).....95
- شکل 4-20 : نمودار چهار مدل سینتیک برای جاذب Aerosil 96
- شکل 4-21 : نمودار چهار مدل سینتیک برای جاذب‌های Celite 97
- شکل 4-22 : تصاویر جاذب‌های مصرفی قبل از فرایند جذب 98
- شکل 4-23 : تصاویر جاذب‌های Aerosil و Celite-C بعد از فرایند جذب و بعد از فرایند دفع 99
- شکل 4-24 : طیف FTIR جاذب Aerosil قبل از فرایند جذب، بعد از فرایند جذب و بعد از فرایند دفع 100
- شکل 4-25 : طیف FTIR جاذب‌های Celite قبل از فرایند جذب، بعد از فرایند جذب و بعد از فرایند دفع 101

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول 1-2: اثر pH بر روی مقدار آنتی ژن جذب شده و مقدار کل پروتئین ،	44.....
جدول 2-2: اثر غلظت دی اکسی کلات سدیم بر روی آنتی ژن جذب شده توسط جاذب Aerosil،	45.....
جدول 1-3: ویژگی‌های جاذب‌های مصرفی	49.....
جدول 2-3: پارامترها و سطوح برای جاذب Celite	54.....
جدول 3-3: طراحی آزمایشات به روش تاگوچی برای جاذب Celite	54.....
جدول 4-3: پارامترها و سطوح برای جاذب Aerosil	55.....
جدول 5-3: طریقه درست کردن بافرهای مرحله دفع برای جاذب Aerosil	56.....
جدول 6-3: طراحی آزمایشات به روش تاگوچی برای جاذب Aerosil	56.....
جدول 1-4: نتایج طراحی آزمایشات برای جاذب Celite-B جهت بهبود راندمان جداسازی	65.....
جدول 2-4: نتایج طراحی آزمایشات برای جاذب Aerosil جهت بهبود راندمان جداسازی	66.....
جدول 3-4: شرایط بهینه جداسازی توسط جاذب های مصرفی	66.....
جدول 4-4: مقایسه میزان راندمان جداسازی آنتی ژن هیپاتیت ب توسط جاذب های مصرفی	67.....
جدول 5-4: ثوابت ایزوترم‌های لانگمویر و فرندلیچ برای جاذب‌های مصرفی	85.....
جدول 6-4: ثوابت ایزوترم‌های تمکین و دوبین رادوشکیویچ برای جاذب‌های مصرفی	86.....
جدول 7-4: ثوابت سینتیک‌های مدل شبه درجه اول و شبه درجه دوم برای جاذب‌های مصرفی	96.....
جدول 8-4: ثوابت سینتیک‌های مدل الوویچ و نفوذ درون ذره‌ای برای جاذب‌های مصرفی	96.....

پیشگفتار

ویروس هپاتیتب مهمترین عامل در بروز بیماری های عفونی کبد انسان است . تاکنون دو نوع واکسن برای کنترل و پیشگیری این عفونت استفاده شده است . نوع اول ، واکسن پلاسمایی بوده که از استخراج ذرات آنتی ژن (HBs) از پلاسمای افراد مبتلا به عفونت مزمن به دست آمده است ، این واکسن به خاطر خطرات بالقوه ای که داشت عملاً از رده خارج شده است . نوع دوم ، واکسن نو ترکیب است که در حال حاضر از این نوع استفاده می شود ، بنابراین آنتی ژن سطحی هپاتیتب هم اکنون به روش نو ترکیب توسط کشت مخمر تولید می شود . این پروتئین به صورت درون سلولی به همراه سایر پروتئین و آنزیم های دیگر تولید می شود . روشهای مختلفی برای تخلیص آنتی ژن سطحی هپاتیتب ، از جمله کروماتوگرافی تبادلگر یونی ، افینیتی ، ژل فیلتراسیون و اولتراسانتریفوژ وجود دارد . اگرچه با استفاده از کروماتوگرافی افینیتی می توان به درجه خلوص بالا دست یافت ، اما در حال حاضر این ژل در کشور ما تولید نمی شود و تهیه آن مشکل و هزینه بر است از طرفی زمانی که پروتئین با بار آلودگی زیاد به این ستون اعمال می شود بازدهی ستون کروماتوگرافی افینیتی را کاهش داده و این ژل خیلی زود خراب می شود . بنابراین لازم است قبل از خلص سازی نهایی ، یک مرحله خلص سازی اولیه بر مخلوط پروتئینی اعمال شود ، لذا با افزودن مرحله جذب سطحی به فرآیند تخلیص با افزایش خلوص میان محصول ورودی به ستون کروماتوگرافی افینیتی ، در نهایت موجب افزایش کارایی این ستون می گردد .

بنابراین هدف ما در طی عملیات جذب و دفع ، با تغییر دادن شرایط محیط از جمله دما ، pH ، بافر حاوی پروتئین ها ، مدت زمان تماس جاذب با جذب شونده و حتی تغییر دادن نوع جاذب ، راندمان جاذب یا فرایند جذب بهبود داده شود و در ادامه بهترین جاذب از میان چهار جاذب مصرفی از نظر راندمان جداسازی انتخاب گردد .

این پروژه در پنج فصل گرد آوری شده است . در فصل اول و دوم به بیان مطالب تئوری و کارهای مشابه انجام شده در مقالات پرداخته می شود ، در فصل سوم نحوه انجام آزمایشات و طراحی آزمایش بیان می گردد و در فصل چهارم به بررسی نتایج بدست آمده می پردازیم ، سپس در آخرین فصل نتیجه گیری و پیشنهادات بیان می شود .